

معلم و خانواده،

بستر رشد منابع آموزشی استاندارد

فریبا کیا

مخاطبان و نیز ضعیف تعامل بین معلم و دانش‌آموز جست‌وجو کرد. بی‌شک اتکای صرف و قوانین و مصوبات و اقدامات ستادی کفایت این مهم را نمی‌کند و لاجرم وزارت آموزش و پرورش باید از همه ظرفیت‌های خود به‌ویژه معلمان در این زمینه استفاده کند؛ معلمان فهیم، فرهیخته و دلسوزی که می‌توانند بازوان پرتوان و اشاعه‌دهنده این فرهنگ و این ضرورت باشند. وزارت آموزش و پرورش دارای بیش از یک میلیون معلم و کارمند و مدیر در سطوح مختلف است که اغلب آن‌ها ارتباطی مستقیم و چهره‌به‌چهره با دانش‌آموزان و خانواده‌های آن‌ها دارند. آموزش و درک صحیح معلمان می‌تواند زمینه اصلی و اجرایی این مهم باشد و آن‌ها اشاعه‌دهنده و فرهنگ‌ساز استفاده از کتاب‌ها و منابع آموزشی و تربیتی استاندارد باشند.

بر این اساس لازم است سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی با کمک نهادهای پژوهشی موجود در درون و بیرون نظام آموزشی نسبت به بررسی و ارزیابی وضع موجود اقدام کند و دانش‌ها، دیدگاه‌ها و مهارت‌های معلمان را در زمینه کاربرد کتاب‌ها و منابع آموزشی و تربیتی ارزیابی کند و پس از آن با طراحی برنامه‌های آگاهی‌بخش و مهارت‌افزا، نسبت به ارتقای نقش معلمان و دبیران برای ایفای این رسالت مهم اقدام نماید.

همچنین کاربران واقعی و استفاده‌کنندگان منابع آموزش و تربیتی اغلب دانش‌آموزان هستند که خانواده‌های آن‌ها نیز نقش بارزی در ایجاد عادات مطالعه در آن‌ها و معرفی و هدایت آن‌ها به بهره‌گیری از منابع آموزشی و تربیتی درست و استاندارد دارند. بدیهی است که توجه به خانواده‌ها می‌تواند به استفاده مطلوب‌تر از فرصت‌ها و منابع منجر شود. در این راستا نیز لازم است با طراحی برنامه‌های آموزشی و استفاده از ظرفیت‌های پژوهشی و رسانه‌ای درون و بیرون سازمان، مانند مجلات رشد و کتاب‌های درسی و همچنین شبکه‌های مختلف در جهت افزایش علاقه خانواده‌ها و ارتقای آگاهی آن‌ها در زمینه فعالیت‌های دفتر و کتاب‌های استاندارد اقدام کرد.

درباره ضرورت و اهمیت سامان‌دهی منابع آموزشی و تربیتی و زمینه‌سازی برای معرفی کتاب‌های استاندارد کمک‌آموزشی و کمک‌درسی، سخن فراوان رفته و خوشبختانه به همت فرهنگ دوستان و پیشگامان این طریق، قوانین و مصوبات مساعدی نیز برای ایجاد، گسترش و تعمیق این حرکت فراهم آمده است. مصوبه ۸۲۸ یکی از مهم‌ترین آن‌هاست که در شورای عالی آموزش و پرورش در سال ۱۳۸۹ به تصویب رسیده و مطابق آن چشم‌اندازها و مأموریت‌های قابل توجهی برای سازمان پژوهش و سایر واحدها و اجزای نظام آموزشی در همه سطوح فراهم کرده است.

اجرای دوازدهمین دوره کتاب‌های آموزشی و تربیتی رشد با موضوعات قرآنی در سال جاری نشان داد که ما در بسیاری از زمینه‌های علمی و آموزشی و موضوعات اساسی تعلیم و تربیت کماکان با نارسایی‌های اساسی و فقر منابع آموزشی استاندارد روبه‌رو هستیم. دوازدهمین جشنواره نشان داد که میزان تولید منابع استاندارد، حتی در موضوعات راهبردی نظام آموزشی مانند آموزش‌های قرآنی، با آرمان‌ها، نیازها و انتظارات موجود هماهنگی و کفایت لازم را ندارد و کماکان باید بر تلاش‌های دست‌اندرکاران و تشویق تولیدکنندگان برای تولید کتاب‌های مرتبط با این حوزه کوشید.

همچنین جشنواره دوازدهم توجه ما را به این نکته مهم جلب کرد که تولید کتاب‌های استاندارد قرآنی در حال حاضر در حداقل میزان ظرفیت و نیاز است. از طرف دیگر حتی کتاب‌هایی که توسط مرجع کارشناسی استاندارد و مناسب تشخیص داده شود، اغلب به دلیل فقدان و یا فقر آگاهی مخاطبان از انتشار و قابلیت آن‌ها، از شمارگان اندکی برخوردارند. با توجه به جامعه چند میلیونی دانش‌آموزان و چند ده میلیونی خانواده‌ها، شمارگان بعضی از منابع کمتر از ۱۰۰۰ نسخه است که حاکی از ضعف اطلاع‌رسانی مراجع مسئول و اطلاع ناکافی کاربران است.

واضح است که این نقیصه را باید در پایین بودن سطح تماس با